
Za napredak Srbije ka EU potrebna je veća odgovornost i kontrola vlasti

Datum

maj. '14.

08.

Poboljšanje kontrole izvršne vlasti, uvođenje sistemskog pristupa rešavanju problema i unapređenje zaštite ljudskih prava neophodno je za brži napredak Srbije u pregovorima o pristupanju EU, zaključeno je na predavljanju nezavisnog izveštaja o napretku Srbije u sprovođenju politika iz poglavlja 23 i 24 pregovora o članstvu u EU koalicije „prEUgovor“.

Foto: Medija centar

Na konferenciji održanoj 8. maja u Medija centru u Beogradu direktorka BCBP Sonja Stojanović Gajić je rekla da se zbog održavanja izbora u Srbiji nije mnogo toga promenilo od poslednjeg izveštaja Evropske komisije o napretku iz oktobra prošle godine, ali je kao napredak istakla početak analitičkih pregleda usklađenosti zakonodavstva sa pravnim tekovinama Evropske unije, i to upravo u poglavljima 23 i 24. Pred oko 100 predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike, Ministarstva pravde, Agencije za borbu protiv korupcije, Privredne komore Beograda, ambasada, organizacija civilnog društva, međunarodnih organizacija i medija ona je ukazala na trenutne nedostatke u sistemu odbrane.

„Veliki problemi su nedostatak sistemskog pristupa i neuređenost odnosa u sistemu bezbednosti. Ogromna je koncentracija moći u rukama pojedinaca. Biro za koordinaciju službi bezbednosti i Savet za nacionalnu bezbednost ne podležu nikakvoj kontroli i nadzoru. To dovodi do situacije da zahvaljujući političkoj volji pojedinci upravljaju istragama i mi ne znamo koji su lanci komandovanja u sektoru bezbednosti“, navela je Stojanović Gajić.

Korupcija i organizovani kriminal

Govoreći o problemu korupcije u Srbiji programski direktor Transparentnosti Srbija Nemanja Nenadić je rekao da za sada jedino možemo govoriti o najavama borbe protiv korupcije iz premijerovog ekspozea, a ne o konkretnim merama.

„Da bismo se borili protiv korupcije moramo imati sistemska i institucionalna rešenja. Ključni problem je odsustvo učenja na sopstvenim i tuđim greškama. Ponavljaju se isti mehanizmi koje je koristila prethodna vlada - netransparentnost ugovora koje potpisuje država. Ne treba da čekamo poziv iz Brisela da se pozabavimo korupcijom. Time treba sami da se bavimo“, naglasio je Nenadić.

Direktor Centra za istraživačko novinarstvo Srbije Branko Čečen je, govoreći o borbi protiv kriminala u Srbiji, rekao da ostaje da se vidi da li sudski proces protiv Darka Šarića optuženog za šverc droge dovesti do otvaranja novih postupaka.

„Hapšenje Darka Šarića je velika stvar za Srbiju i potrebno je iskoristiti sudski proces radi pokretanja novih istraga. Zabrinjavajuće je da postoje i druge velike grupe, poput grupe Darka Šarića, o kojima mi ne znamo ništa, a koje se spominju u policijskim izveštajima“, istakao je Čečen.

Zaštita ljudskih prava

Učesnici su zaključili da u Srbiji nedostaje sistemski pristup rešavanju problema koja se odnose na ljudska prava, razmišljanje o sredstvima neophodnim za sprovođenje mera i posledicama postupaka za one koji zaslužuju zaštitu. Istaknuto je da država Srbija ne omogućuje ostvarivanje prava žrtava najrazličitijih vrsta nasilja.

Foto: Medija centar

Vanja Macanovic iz Autonomnog ženskog centra je istakla da Srbija ima ozbiljan problem sa nasiljem nad ženama i brojem ubijenih žena kao posledice nasilja.

„Srbija je ratifikovala Konvenciju Saveta Evrope o suzbijanju nasilja u porodici, ali sada mora taj dokument da pretoči u zakone i da žrtvama nasilja obezbedi veća prava. Reforma pravosuđa je dodatno odužila sudske postupke zbog čega žrtve nasilja u porodici još teže dolaze do pravde. Srbija je jedina zemlja u Evropi koja trenutno nema izvršni mehanizam za praćenje Zakona o rodnoj ravnopravnosti“, naglasila je Macanović.

Koordinatorica programa prevencije i edukacije organizacije Akcija protiv trgovine ljudima (ASTRA) Ivana Radović je rekla da na planu borbe protiv trgovine ljudima nije bilo sistemskih promena. Ona je naglasila da je primena zakona u oblasti trgovine ljudima neodgovarajuća.

„Najveći problemi su u oblasti pomoći žrtvama i krivičnog gonjenja odgovornih. Osuđeni za krivično delo trgovine ljudima u Srbiji dobijaju kazne u nivou minimalne predviđene zakonom. Suđenja za trgovinu ljudima predugo traju zbog čega ne postoji odgovarajuća zaštita žrtava. Država treba da stvori sistem kompenzacije za žrtve nasilja“, rekla je Radović.

Izvršni direktor Centra za primenjene evropske studije Srdjan Djurovic je istakao da ljudska prava moraju ostati visoko na dnevnom redu rada nove Vlade Srbije, a naglasio je i da je neophodna bolja kontrola izvršne vlasti.

„Potrebno je ojačati interne mehanizme kontrole. Vlada do sada, i pored preporuke iz 2013, Skupštini nije dostavila nijedan izveštaj o primeni preporuka nezavisnih i drugih institucija. Narodna skupština mora vršiti kontrolu nad radom Vlade i to je preduslov da Vlada bude uspešna“, istakao je Djurovic.

Predstavljajući promene u oblasti azila, pravna analitičarka u Grupi 484 Miroslava Jelačić je istakla da je postignut napredak u rešavanju pitanja smeštaja azilanata.

„Prepoznata je namera države za izmenama Zakona o azilu, što je omogućilo da trenutno nema azilanata koji borave van smeštaja. Međutim, Kancelarija za azil još uvek nije osnovana u Srbiji, iako je predviđena Zakonom o azilu iz 2008. godine“, istakla je Jelačić.

Koalicija „prEUgovor“ je formirana sa ciljem da nadgleda sprovođenje politika iz oblasti pregovora o pristupanju Srbije Evropskoj uniji, sa akcentom na poglavljima 23 (pravosuđe i osnovna ljudska prava) i 24 (sloboda, bezbednost, pravda). Misija „prEUgovora“ je da predlaže mere za unapređenje stanja u oblastima koje su teme pregovora, koristeći proces EU integracija za ostvarenje suštinskog napretka u daljoj demokratizaciji Srbije. Koaliciju čine: Akcija protiv trgovine ljudima - Astra, Autonomni ženski centar (AŽC), Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP), Centar za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS), Centar za primenjene evropske studije (CPES), Grupa 484 i Transparentnost Srbija (TS).